

**Izješće o sudjelovanju na regionalom *capacity building-u*
“Impact and implementations of mobility windows in higher education – Central and East
European Regional Peer Learning Activity”**

Mjesto vrijeme održavanja događanja: Budimpešta, Mađarska, 24. travnja 2018. godine

Organizatori: *Tempus Public Foundation, Ministry of Human Capacities, Hungary*

ERASMUS+ office Hungary

Na seminaru je sudjelovala predstavница AZVO-a, mr. sc. Emita Blagdan

Uvod

Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO) u okviru ESF projekta „Unapređenje sustava osiguravanja kvalitete visokog obrazovanja“ (SKAZVO) izrađuje nove kriterije i standarde za ocjenu kvalitete visokih učilišta u novom ciklusu reakreditacije, odnosno unapređuje postupak reakreditacije visokih učilišta. Unaprijeđeni postupak reakreditacije u skladu s revidiranim Europskim standardima i smjernicama za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (ESG) uključuje i standard koji se odnosi na poticanje mobilnosti, odnosno priznavanje i vrednovanje ishoda učenja stečenih izvan države i/ili matičnog sveučilišta. U tom smislu AZVO razmatra različite vrste konceptualnih platformi, odnosno vrste postupaka vanjskog osiguravanja kvalitete, uzimajući u obzir revidirane standarde, kao i nacionalni kontekst, s ciljem osmišljavanja adekvatnog modela koji bi bio najprimjereniji za hrvatska visoka učilišta i daljnje unapređenje kvalitete njihova rada te dodatno potaknuo visoka učilišta na priznavanje ECTS bodova, znanja i kompetencija stečenih u inozemstvu i/ili na drugim visokoškolskim institucijama.

Tematski seminar, odnosno sastanak na temu upotrebe novih alata kao što je tzv. „mobility windows“ za dodatno poticanje priznavanja ishoda učenja i bodova stečenih izvan matičnog visokog učilišta, dao je dodatni doprinos promišljanjima AZVO-a na ovu temu.

Mobility windows je vrijeme tijekom studija rezervirano za međunarodnu studentsku mobilnost koja je ugrađena u nastavni plan studija.

1. *Setting the scene, TPF presents the Hungarian activities on mobility windows*

Szabolcs Bokodi, Tempus Public Foundation (TPF)

Tempus Public Foundation, iskustvo Mađarske

Mađarska visoka učilišta i cjelokupni sustav za cilj su imali definirati ključne teme vezane uz primjenu mobility windows-a, primjerice, određivanje minimalnog trajanja perioda mobilnosti, detektirati različite tipove partnerstva (partnerskih ugovora) za razmjenu studenata, detektirati dionike koji mogu promovirati koncept mobility windows-a te mogućnost organiziranja daljnjih radionica i okruglih stolova za razvoj ljudskih resursa u ovoj temi, na nacionalnoj, ali i na regionalnoj razini.

Mađarski kolege su predstavili razvojni put svog koncepta mobility windows-a. Internacionalizacija je već nekoliko godina visoko na listi strateških aktivnosti za daljnji razvoj i poboljšanje kvalitete visokog obrazovanja u Mađarskoj. Mnoga su sredstva, osobito iz EU fondova, uložena u niz aktivnosti koje su za cilj imale dati podršku mobilnosti te njezino povećanje. Pripremljen je i pravni okvir, no iznimno je

važan bio uspostavljeni sustav suradnje, osobito unutar regije, koji je bio podloga za daljnju osiguravanje i povećanje mobilnosti.

Mobility benchmarks postavljen je kao jedan od preduvjeta za pokretanje novog studijskog programa na razini prvostupnika ili magistra struke, odnosno za uspostavljanje mobility window-a, što će se u Mađarskoj primjenjivati od akademske godine 2019./2020.

U Mađarskoj je na razini javne obrazovne politike u prosincu 2015. godine donesena odluka o uvođenju mobility window-a na visokim učilištima, nakon čega je održano niz javnih konzultacija, dogovora te sastanaka sa svim relevantnim dionicima. Zatim je napravljen sažeti vodič za visoka učilišta na temu mobility window-a te su tijekom šest mjeseci održane radionice i sastanci na visokim učilištima.

U svibnju 2018. u Mađarskoj je započeo proces redefiniranja postupka reakreditacije s ciljem da se kao jedan od kriterija uvede i provjera primjene mobility window-a. U mađarskom zakonu je navedeno „during the study programme mobility window is available for the purpose of credit mobility abroad (launched from 2019./2020.)“.

2. Expectations and challenges on mobility windows in European context

Irina Ferencz - Academic Cooperation Association (ACA)

Mobility window treba biti integriran u studijski program, treba biti detaljniji od samog bilateralnog ugovora između institucija – to je dodatni ugovor između samih nastavnika, s dodatnim detaljima, kako ne bi bilo problema s kasnijim priznavanjem bodova, modula, stečenih znanja, razdoblja studija i slično. Kako bi se postigli navedeni ciljevi i konkretnije istražile mogućnosti za bolju suradnju te kako bi međunarodni rokovi predviđeni unutar planova za realizaciju akademske mobilnosti bili integrirani u nastavni plan i program studijskih programa u Europi, pokrenut je [MOWIN projekt](#) u kojem je kao jedan od mogućih rješenja za osiguranje kvalitete mobilnosti ponuđen Mobility window. [U projektu](#) se pokušalo dodatno kvantificirati fenomen prozora pokretljivosti, razmotriti mogućnosti za njegovu uporabu i daljnji razvoj, odnosno izazove za daljnji razvoj ovog alata.

Mobility window je vrijeme rezervirano za međunarodnu studentsku mobilnost koja je uključena u kurikulum studijskog programa. Mobility window pokriva različiti, široki spektar različitih vrsta mobilnost, od strogo definiranih razmjena studenata do fleksibilnijih akademskih razmjena, ovisno o tipovima ugovora, pojedinačnih dogovora i slično. Može to biti dogovor između dvoje ili više međunarodnih partnera, može biti riječ o tradicionalnoj vrsti studijskih programa, ali i onih koji se izvode u neformalnom, odnosno izvanformalnog obliku. te, također, može uključivati različite vrste stručnih praksi provedenih u inozemstvu. Isto tko može imati različito vrijeme trajanja.

Mobility window kao praksa zapravo nije tako novi fenomen. Naime, postoji pod nekim drugim terminima još od 60-tih godina prošlog stoljeća. Pod nazivom mobility window doživljava svojevrsno buđenje 2000-tih kada se ponovno otvara pitanje *policy* okvira za razvoj mobility windows platforme, odnosno njegovo dodatno formaliziranje u sustavima visokog obrazovanja u Europi.

Očekivanja od mobility windows-a su prije svega osiguravanje visokokvalitetne razine mobilnosti – *top quality mobility*. Kako bi se to ostvarilo potrebna je integracija mobility window-a unutar samog studijskog programa, odnosno podrška za njegovo korištenje na institucionalnoj razini. Kako ovaj instrument baš nije naišao na oduševljenje visokih učilišta kako se očekivalo, potrebno je osigurati jaču

kampanju o korisnosti ovog instrumenta i njegovoj primjeni. Hoće li ovaj alat dovesti do masovne mobilnosti, nije sigurno, no trebao bi poboljšati kvalitetu mobilnosti, a time posljedično i kvalitetu samog studijskog programa koji ovim alatom dobiva dodanu vrijednost.

Izazovi za daljnji razvoj mobility windows-a su svakako njegova integracija u kurikulum – što se više i kvalitetnijeg vremena provede u samoj pripremi, odnosno osmišljavanju kurikula koji će uključivati i akademsku mobilnost, lakše će priznati bodove, module, ishode učenja koji su odrađeni i stečeni u inozemstvu. Tu je pitanje i održivosti partnerstva, pri čemu se misli i na nastavnike i na same institucije. Potrebno je jasno i precizno definirati uloge svih dionika u procesu akademske mobilnosti, očekivanja, ishode i slično, uključujući i pitanje financiranja.

ZAKLJUČAK:

Mobility window kao dodatni alat za osiguravanje kvalitete akademske mobilnosti, odnosno priznavanje ishoda učenja stečenih izvan matične institucije studiranja, može poslužiti AZVO-u, odnosno visokim učilištima kao jedan od smjerokaza daljnjeg razvoja kriterija za povećanje akademske mobilnosti i međusveučilišne suradnje. Premda još u razvoju, ovaj alat svakako donosi neke praktične okvire za primjenu i integraciju unutar samih visokih učilišta, odnosno njihovih kurikula. Korisnost i uporaba ovakvih i sličnih instrumenata svakako treba biti predmet daljnji razgovora, kako unutar AZVO-a, tako i na razini *policy* igrača, odnosno samih visokih učilišta.